

Vänskap bortom banken

26.06.2019

Margit och livet i skärgården

1923

Hon är ju en ungdom, bankens mångåriga kund Margit Eriksson där ute på Föglö! I alla fall jämfört med Ålandsbanken som hade hunnit fira sin fyraårsdag innan hon såg dagens ljus 1923 i Finlands sydligaste stad Hangö. Redan som bebis kom hon att besöka Föglö, sydost om Mariehamn, och 1954 flyttade hon dit från Helsingfors. Margit Eriksson har med andra ord sett skärgårdslivet förändras under decenniernas gång.

När Margit Eriksson 1954 vinkade farväl till huvudstaden hade hon jobbat 16 år på varuhuset Stockmann, i huvudsak på lönekontoret. Hon hade genomlevt bombningarna av Helsingfors 1939, hon hade evakuerats från staden och hon hade hjälpt till vid evakueringen av Porkalaområdet 1944. Under sina barndomssomrar och senare sina semesterveckor besökte hon sin farmor och andra släktingar på Föglö. Det var också där, midsommaren 1950, som hon träffade sin blivande man Gustaf.

Fyra år senare hägrade ett nytt liv på Föglö. Men som Margit Eriksson säger: Det var som att komma hem.

På Föglö väntade hennes nya arbetsfordon, en Volkswagen Kleinbus. Med den skulle hon under de följande fyra åren köra taxi och post på ön. Eftersom bilens runda design gav ett hjulbent intryck fick den i folkmun heta Olgabilen.

- Man döpte bilen efter en Olga Sjöholm som var

hjulbent och Olgabilen blev känd på hela Föglö, minns Margit Eriksson.

På den tiden var Föglö ännu tätt befolkat. Det fanns fem banker på ön, kommersen var livlig och fartygen mellan Åbo och Stockholm passerade ön vid tvåtiden om natten då postsäckar och passagerare togs ombord eller lämnades av i farten, som ändå sänktes en smula.

- Det fanns affärer något rysligt, här i Degerby fanns bland annat Andelshandeln och Helins skeppshandel, men också runtom på Föglö fanns det affärer.
Mot

Hastersboda hade en dam som hette Lydia en affär där hon sålde olja och tobak till båtarna.

Efter att ha varit hemma med sina två barn i några år började Margit Eriksson 1965 på Andelshandeln och där stannade hon till sin pension 1988.

- När jag började hade vi inte så mycket mat i butikshyllorna, folk hade alla redskap de behövde för att laga ost och sånt hemma. Man åt fisk och fågel och alla överlevde.

På den tiden hade Ålandsbanken långt större betydelse för Föglö än bara den ekonomiska aspekten, det fanns förstås också en social aspekt. Medan Andelshandeln inte hade utrymme för några stolar för kunderna att slå sig ner på kunde banken bjuda på ett flertal sittplatser.

- När jag flyttade hit var det en självklarhet att jag blev kund hos Ålandsbanken. Banken var en knutpunkt där man träffades och pratade om allt mellan himmel och jord. Jag minns att bönderna brukade stå och resonera kring traktorköp och då blev kassörskan indragen i detaljerna kring priser och lån. Under alla år var bankpersonalen alltid mycket artig och duktig. Sedan kom ju Kia till banken och hon var så underbar, hon hjälpte med allt möjligt, minns Margit Eriksson.

När Kia Sjöblad flyttade till Föglö 1982 gjorde Margit Eriksson allt hon kunde för att nykomlingen skulle trivas i det lilla samhället.

- Margit var så snäll och vi blev goda vänner. Efter att jag flyttade tillbaka till Mariefhamn 2013 har jag försökt hinna hit på besök med jämna mellanrum, säger Kia Sjöblad när hon nu sitter hemma hos Margit Eriksson och minns svunna tider.

- Och du var så kunnig och hjälpsam. Kommer du ihåg hur många vi var på ditt avskedskaffe? Det var ändå inte roligt, det var sorgligt. Men vi har ju kontakt ännu och det tycker jag är mycket trevligt, säger Margit och bjuder på mera saft.

Ålandsbanken stängde sitt kontor på Föglö torsdagen den 14 januari 2016. Orsaken till stängningen var ökade säkerhetskrav och ändrat

kundbeteende.

Sanningen om Ålandsbanken

100 berättelser genom 100 år

Joakim Enegren

Med bidrag av Annika Lundqvist, Leo Löthman och Teo Tuominen.

Foto: Detalj ut det avskedskort som

Margit Eriksson fick av sina

arbetskamrater när hon slutade

på Stockmanns varuhus 1954.